

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสามารถในการคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมองที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก การคิดเป็น เป็นการแสดงศักยภาพของมนุษย์ในการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างมีคุณภาพ ความเป็นปกติสุขและการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จ จึงเป็นผลมาจากความมีประสิทธิภาพของการคิด ในขณะที่เดียวกันความล้มเหลว ความเสียหายและความผิดพลาดที่เกิดขึ้นก็เป็นผลมาจากความคิดด้วยเช่นเดียวกัน (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2551 : 2-3) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของข้อมูลสารสนเทศที่แต่ละวัน มีข้อมูลข่าวสารเข้ามามากมาย ข้อมูลเหล่านี้ ถ้าคิดวิเคราะห์ไม่เป็นอาจจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารผิดพลาด ไม่ได้รับประโยชน์จากข้อมูลอย่างแท้จริง หรืออาจจะก่อให้เกิดความเสียหายได้ บุคคลจึงต้องรู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อประกอบในการตัดสินใจอย่างชาญฉลาด ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในยุคปัจจุบันจึงควรเน้นการพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ (จุฬามาศ เจริญธรรม, 2549 : 1) ความว่า

ต้องช่วยกันให้การศึกษาดีขึ้น โดยเน้นกระบวนการคิด วิธีคิด เพื่อจะได้คนที่มีคุณภาพ ครูต้องพัฒนาวิธีการคิด กระตุ้นให้นักเรียนคิด ฝึกให้นักเรียนเป็นคนอยากรู้อยากเห็น รักการศึกษาค้นคว้า ให้เด็กเกิดความสงสัย สนุกกับการเรียนชุกชุกกับความรู้ ให้ความสำคัญกับนักเรียนที่มีแนวคิดที่แตกต่าง ให้เด็กกล้าที่จะแสดงความคิดที่แหวกแนว

พระราชดำรัสดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ แบนด์แมนและแบนด์แมน (Bandman and Bandman อ้างถึงใน อารีย์ พรหมไม้, 2541 : 1) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ จะช่วยให้มีความตระหนักรู้และไตร่ตรองถึงบทบาทของตนเองและเอกลักษณ์แห่งตนที่มีความ

เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเขา รวมทั้งเหตุการณ์และบุคคลอื่นๆ ในโลกนี้ นั่นหมายความว่า คนเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นการตรวจสอบข้อเท็จจริง การกำหนดความหมาย การใช้คำ ถ้อยคำและเหตุผลที่ยกมาอธิบายความให้มีความกระจ่างชัด ทั้งในวิธีการและผลลัพธ์ของการกระทำ ดังนั้นการคิดวิเคราะห์จะช่วยสร้างความตระหนักของบุคคล

ด้วยความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ที่มีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การพัฒนาคุณภาพของมนุษย์และเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ จึงได้กำหนดในหมวด ๔ มาตรา ๒๔ (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕ : ๑๔) ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งส่งเสริมนักเรียน มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๑-๒) ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๔ : ๕) และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๓) จึงได้กำหนดจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกันว่า มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และมีความเป็นไทย พัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและกระบวนการคิดในการจัดการ ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงาน ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีทักษะในการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังทางปัญญา พัฒนาการคิดของนักเรียน ให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้วยังมุ่งส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม รักความเป็นไทย สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๑-๒)

นอกจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ จะให้ความสำคัญต่อการคิดวิเคราะห์แล้ว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยก็ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์เช่นกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๓๗) โดยกล่าวว่า

ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ไว้ว่า นักเรียนต้องใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2551 : 30-32) ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นว่า นักเรียนจะต้องผ่านการประเมินการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ประกอบกับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานที่ 4 ด้านนักเรียน กำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ซึ่งชาลีสา โพรี่นัมแดง (2550 : 99) มีความเห็นว่า การจะได้มาซึ่งทักษะดังกล่าวนี้จำเป็นที่นักเรียนจะต้องมีทักษะกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นพื้นฐานเสียก่อน แต่ที่ผ่านมากุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่พอใจของสังคม จากผลการสอบในปีการศึกษา 2553 พบว่า ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้คะแนนต่ำ อีกทั้งเด็กวัยเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-Net) ต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 6) จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่า แม้การคิดวิเคราะห์จะมีความสำคัญดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่การจัดการศึกษาที่ผ่านมา ยังไม่ได้ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนเท่าที่ควร (ดุสิตา แดงประเสริฐ, 2550 : 4) ซึ่งในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 ได้ระบุสภาพปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการจัดการศึกษาของไทยว่า มาตรฐานความสามารถของนักเรียนในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากเด็กและเยาวชนไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพความสามารถ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 1) ส่วนการพัฒนาครูยังขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจังและยังมีสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้เกณฑ์มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555 : 6)

โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนได้ประสบกับปัญหาดังกล่าวเช่นเดียวกัน คือ จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-พ.ศ.2558) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการศึกษาว่า สถานศึกษาดควรพัฒนานักเรียนในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์และครูควรศึกษาเทคนิคการสอนในรูปแบบต่างๆ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด ทดลองสืบค้นด้วยตนเอง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2554 : 31) จากรายงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนยังขาดความเข้าใจและขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของปัญหา ส่วนหนึ่งมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูที่ขาดการฝึกทักษะกระบวนการคิดที่ให้นักเรียนรู้จัก การคิดวิเคราะห์ ดังที่คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน ขาลิสสา โพธิ์น้อมแดง, 2550 : 99-100) รายงานว่า กระบวนการเรียนการสอนไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ หรือแสดงความคิดเห็น ตลอดจนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนไม่กล้าถามคำถามครูสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (อ้างถึงใน พัลลภ พุฒตาล, 2545 : 2) ที่ได้ให้ความเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนปัจจุบันเน้นเฉพาะการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา ไม่เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น การแสวงหาความรู้ การวัดผลประเมินผลก็เน้นที่ความจำ ทำให้นักเรียนเกิดความเครียดและคิดไม่เป็น เช่นเดียวกับที่ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 6) กล่าวว่า ครูครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่าการจัดการเรียนการสอนที่ตนกำลังดำเนินอยู่มีคุณภาพถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยและสังคมโลก ปัจจุบันมากนักน้อยเพียงใด กล่าวโดยสรุป ปัญหาและสาเหตุของการที่นักเรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่านและฟังได้ สาเหตุหนึ่งมาจากตัวครูและวิธีการสอนของครู

จากปัญหาที่กล่าวมา สุวิทย์ มูลคำ (2549 : 18) ได้เสนอแนวคิดว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องหากลวิธีหรือวิธีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาการคิดวิเคราะห์นั้นมีหลากหลายวิธี เช่น การสอนโดยเทคนิคหมวก 6 ใบ การสอนแบบ 4 MAT การสอนแบบวิทยาศาสตร์ การสอนแบบสอบสวนสืบสวน การสอนแบบแก้ปัญหา การสอนแบบซินเนคติกส์ เป็นต้น แต่วิธีการสอนหนึ่งที่สามารถนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส

ที่ได้รับการคิดค้นและนำเสนอโดย ดอนน่า โอลด์ (Donna Ogle ในปี ค.ศ.1986 อ้างถึงใน วิไลลักษณ์ วงศ์วัจนสุนทร, 2551 : 8) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอน K (Know) เป็นขั้นตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนว่ามีพื้นฐานในสิ่งที่เรียนมากน้อยเพียงใด เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้เนื้อหาใหม่ ขั้นต่อมาคือ W (Want to know) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการรู้จากเนื้อหาที่จะอ่าน โดยครูกระตุ้นให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามด้วยตนเองแล้วเขียนบันทึกลงในกระดาษ หลังจากนั้นจึงอ่านบทอ่านที่ครูเตรียมไว้โดยกระตุ้นให้นักเรียนพยายามหาคำตอบในสิ่งที่ตนได้ตั้งคำถามไว้ และขั้นตอนสุดท้าย คือ L (Learned) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสำรวจตัวเองว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากสิ่งที่ได้อ่าน โดยหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้แล้วจดบันทึกในสิ่งที่ตนเองค้นพบ

ต่อมาในปี ค.ศ.1987 เอลีน คาร์ และดอนน่า โอลด์ (Eileen Car และ Donna Ogle อ้างถึงใน วิไลลักษณ์ วงศ์วัจนสุนทร, 2551 : 8) ได้พัฒนาการสอนแบบ เค ดับเบิลยู แอล มาเป็น เค ดับเบิลยู แอล พลัส ด้วยการเพิ่มการทำผังสัมพันธ์ทางความหมาย (Semantic Mapping) (ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ, 2549 : 16) เพื่อใช้จัดระบบความคิดที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหัวเรื่อง ประเด็นหลัก ประเด็นรอง และรายละเอียดของใจความสำคัญรวมทั้งช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปเรื่องที่อ่าน (Summarizing) ได้อย่างถูกต้อง

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเทคนิค เค ดับเบิลยู แอล พลัส เป็นเทคนิควิธีการสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อการคิด ทั้งก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังการอ่าน รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้โดยการระดมกำลังสมอง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 2) ที่กำหนดสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน นอกจากนี้ยังได้ระบุแนวการจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักว่า นักเรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้นักเรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง ครูจึงต้องพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 20-22)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอล พลัส ที่มีกระบวนการคิดพิจารณาความรู้ความเข้าใจของตนเองก่อนอ่าน ตั้งคำถามในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน แล้วค้นหาคำตอบในขณะที่อ่าน หลังจากนั้นสรุปความคิดรวบยอด โดยการเขียนผังสัมพันธ์ทางความหมายและเขียนสรุปความ มาใช้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอล พลัส
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอล พลัส กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิลยู แอล พลัส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
3. นักเรียนนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปบูรณาการใช้ในการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
4. นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอขอบเขตของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 89 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ปีการศึกษา 2555 จำนวน 60 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบจับสลาก โดยนักเรียนห้อง ม.3/1 เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และห้อง ม.3/3 เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

2.1 สารการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สารที่ 1 การอ่าน และสารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม บทอ่านที่ใช้เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ เรื่องสั้น บทความ พระบรมราโชวาท บทละคร และกวีนิพนธ์ จากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.2 ทักษะการคิดวิเคราะห์ 4 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัสและการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.2.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์ -

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส และเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนักเรียนที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส มาก่อน และมีการจัดการชั้นเรียนแบบละความสามาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการอ่านพิจารณา จำแนก แยกแยะ ส่วนย่อยของเนื้อหา 4 ลักษณะ ประกอบด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการจากเรื่องสั้น บทความ พระบรมราโชวาท บทละคร และกวีนิพนธ์ โดยประเมินได้จากแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่า อะไรสำคัญ จำเป็น หรือมีบทบาทที่สุดของเนื้อหาที่อ่าน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการค้นหา เชื่อมโยง เหตุและผล ในเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นว่ามีความเกี่ยวข้องกันอย่างไร

การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง ความสามารถในการระบุวัตถุประสงค์ ทศนคติ หรือ ความคิดเห็นของผู้ประพันธ์จากเรื่องที่อ่าน

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส หมายถึง วิธีการสอนที่ช่วยกระตุ้น นักเรียนให้ป็นนักคิดทั้งก่อนการอ่าน ระหว่างการอ่าน และหลังการอ่าน โดยพิจารณาความรู้ความ เข้าใจเดิมของตนเองที่มีต่อเรื่องก่อนที่จะอ่าน แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการรู้ ในขณะที่อ่านจะ ตรวจสอบเหตุการณ์ในเรื่องว่ามีคำตอบตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ แล้วสรุปความคิดรวบยอดหลัง การอ่านเสร็จสิ้น โดยการทำผังสัมพันธ์ทางความหมายและเขียนสรุปความตามประเด็นของผังสัมพันธ์ ทางความหมายด้วยสำนวนภาษาของตนเองอีกครั้ง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมและให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส
2. การจัดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วย
 - 2.1 การนำเข้าสู่บทเรียน
 - 2.2 การฝึกปฏิบัติโดยนักเรียนร่วมกันกับครูมี 5 ขั้นตอน ดังนี้
 - ขั้นที่ 1 กิจกรรมนักเรียนรู้อะไร K (What we know)
 - ขั้นที่ 2 กิจกรรมนักเรียนต้องการรู้อะไร W (What we want to know)
 - ขั้นที่ 3 กิจกรรมนักเรียนได้เรียนรู้อะไร L (What we have learned)

ขั้นที่ 4 กิจกรรมสร้างเป็นผังสัมพันธ์ทางความหมาย (Semantic Mapping)
Plus โดยใช้ผังสัมพันธ์ทางความหมาย แบบตารางเปรียบเทียบ แบบกิ่งไม้ และแบบก้างปลา

ขั้นที่ 5 กิจกรรมการเขียนสรุปความ (Summarizing)

2.3 การฝึกปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย

3. การวัดและประเมินผลจากผลงานและให้ข้อมูลย้อนกลับ

การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ดำเนินไปตาม
ขั้นตอนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยยึดแนวการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
2. ชี้นสอน
3. ชี้นสรุป
4. ชี้นตรวจสอบความเข้าใจ

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดทั้งทางบวกและทางลบของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เค ดับเบิ้ลยู แอล พลัส ในด้านบรรยากาศ ด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้และประโยชน์ที่ได้รับ โดยวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจ